

на себе си ендогамия в различните цигански групи търпи съответни ерозивни и деструктивни изменения. В пределите на различните цигански групи тези ерозивно-деструктивни ориентации нямат еквивалентна стойност на присъствие или на социално-психичен резонанс върху бита и душевността на включените и проявяващи се във и чрез тях индивиди. Това обстоятелство се обуславя от много и различни по характер и особености конвенционални предпоставки, отношения, фактори и механизми, посредством които се реализира специфично циганският брачно-семеен режим на екзистирание – семейно, родово, групово.

Така например промените в трафаретния за конкретни ромски групи и ценностно-нормативно валидизиран брачен статус могат да се дължат на различни причинно-следствени комплекси, имащи както иманентно ромски, така и иноетничен генезис и функционална определеност. Освен това те зависят и от природата на социопропространствената конфигурация, в която тези процеси се зараждат и развиват или редуцират и ликвидират. В случая става дума за това дали те се свързват с компактно или с дисперсно населени с роми жизнени пространства или пък в пределите на персонално-фамилното съществуване на откъсващи се или изоставящи предишната си пространствена локализираност, изолиращи се цигани и аклиматизацията им в друга, иноетнична жизнена, междуличностна, междофамилна и социална среда.

Не по-малко значение за тези промени и за характера на тяхната социална и индивидуално личностна значимост за отделните генерации от ромския етнос имат и социалните преференции и привилегии, лансирани и легитимирани чрез института на смесения брак, взет в неговите междугрупови и междуетнични параметри.

Разбира се, релефно видимите изменения в семейно-брачния статус на немалко ромски групи (взети спрямо техните изконни етноархитипни модели) са продукт и отношение и на иноетнични етнорелигиозни и етнокултурни взаимодействия (по доброволен или репресивен маниер) и превръщането им във валидизиран фактор за дефиниране и регулиране на ценностно-нормативните лимити на този статус.

Настъпилите в хода на социално-историческото време промени в пространството на циганския брак не само не бива да се идеали-